

PAPIRUSZ

Selye János Egyetem
Református Teológiai Karának
Lapja

VIII. évfolyam
2. szám.

Tartalomjegyzék

József Attila: <i>Isten</i>	1
„A Krisztusban való hitből élek“ – Takács Klaudia beszélgetése Bernhard Kaiser professzor úrral, a 2016/17-es év tanárjával	2
<i>Pünkösöd</i>	5
Károly Zsolt : VideoDuo.....	6
Fazekas István: Háromnyelvű teológiai diákszótár.....	9
Utassy József: Piros ünnep.....	10
Marci Márió: Az iszlám (mártíromság) elterjedése és hatása a magyar társadalomban (Részletek a tanulmányból).....	11
Károly Zsolt: Egy gondterhelt szülő.....	17
Tóth Krisztián: Az Akadémiai Közösség hitbéli szokásainak felmérése.....	19
Ratkó József: <i>Zsoltár</i>	22
„Nincs szükség új reformációra” – Nemzetközi tudományos konferenciát tartottak a felvidéki Komáromban.....	23
Egy konferencia képei.....	27

Impresszum

Főszerkesztő: dr. Fazekas István

Szerkesztők: Mudi Katalin, Szabó Hildegarda,

Tóth Krisztián, Vadkerti Bálint

Szakmai lektor: Prof. Dr. Karasszon István, PhD.

Tördelő-szerkesztő: Balogh Ágnes Emese

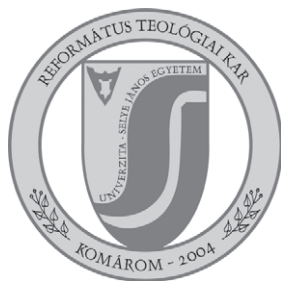
A borító Paksi Dávid ötlete alapján készült.

ISSN 1336-5290

Posta: Frantiskánov 22

945 01, Komárno

E-mail: papirusz.rtk@gmail.com

József Attila

ISTEN

Hogyha golyóznak a gyerekek,
az Isten köztük ott ténfereg.
S ha egy a szemét nagyra nyitja,
golyóját ő lyukba gurítja.

Ő sohase gondol magára,
de nagyon ügyel a világra.
A lányokat ő csinosítja,
friss széllel arcuk pirosítja.

Ő vigyáz a tiszta cipőre,
az utcán is kitér előre.
Nem tolakszik és nem verekszik,
ha alszunk, csöndesen lefekszik.

Gondolatban tán nem is hittem.
De mikor egy nagy zsákot vittem
s ledobván, ráültem a zsákra,
a testem akkor is őt látta.

Most már tudom őt mindenképpen,
minden dolgában tetten értem.
S tudom is, miért szeret engem –
tetten értem az én szívemben.

„A KRISZTUSBAN VALÓ HITBŐL ÉLEK“

Takács Klaudia beszélgetése Bernhard Kaiser professzor úrral, a 2016/17-es év tanárjával

A mai modern társadalomból szinte kiszorulnak a reménységet adó nagy értékek, hogy lehet mégis ezeket keresztyénként megélni és ezekért küzdeni Európa egyik legbefolyásosabb államában, Németországban?

A modern értékek, amiket a német médiákban propagálnak, humanista értekek: szekularizált keresztyén értékek, amiket Isten nélkül akarnak megvalósítani. Ez azt jelenti, hogy a propagandának ideológiai jellemvonásai vannak, hiszen az istentelen – de ilyen nagy – értékek által szabályozott társadalom illúzió. Például az egyenlőség nevében már nem a jog előtti egyenlőségért harcolnak, hanem a funkcionális egyenlőségért (a teremtett renddel szemben). Ebből kifolyólag a nők önmegvalósítása vagy gazdasági okok miatt a 70-es évektől kezdve egyre több abortuszt végeztek el. Az eredmény a német társadalom demográfiai problémája, aminek következtében a csökkenés 2030-tól még fájdalmasabbá lesz. Sok közszereplő azt gondolja, hogy az immigráció és az integráció által betölthető a hiányozó népesség. Eközben már néhány tanulmány megmutatta, hogy az integráció nagyrészt nem történik meg. A muszlim kultúra nem felel meg a keresztyén hagyománynak. Miközben a német

gazdaság nagyon jól jár, mégis sok faktor fenyegeti a társadalmi egységet, a békét, a bizalmat és a szolidaritást. Mi lesz, ha a németek elveszítik a pénzüket az Euro-krízisben?

A legfontosabb probléma pedig az, hogy a hégeli filozófia és a freudi pszichológia nyomán már nem tesznek különbséget a jó és a gonosz között, és az igazság és a bűn között. A „*minden lehetséges*”-filozófia („*anything goes*” – Paul K. Feyerabend) tükrözi a posztmodern értéktelenséget. Az egyik „*érték*” manapság a jólét, a jó érzés. A jelenkori embernek nincs reménysége a halál után.

Ezekkel szemben a keresztyének kötelessége a bibliai értékek védelme. Erre még van szabadságunk...

Már gyermekként keresztyén családban nevelkedett? Hogy érzi, milyen értékeket örökölt otthonról?

Igen. Visszatekintve mondhatom, hogy édesanyám és nagyszüleim hesszeni mezőgazdasági udvarán porosz pietizmus uralkodott. Isten az Atya, Jézus Krisztus, a Biblia, az imadság, Luther Kis Kátéja, a vásárnapi istentisztelet, a helyi gyülekezet ifjúsági csoportja – az mind az ifjúkori életemhez tartozott. A gimnáziumnak, a Marburgi Martin-Luther-Iskolának, amibe jártam, keresztyén háttére volt, ámde liberálisabb szelleme volt, mint a szülői háznak.

Mi indította a teológiai pályára? Hol végezte ezen tanulmányait?

A gyülekezeti ifjúsági munka, amiben a konfirmáció után részt vettem, nagy befolyással volt a lelkésszé válásomban. Úgy éreztem, hogy a lelkipásztor munkáját el tudom képzelni foglalkozásomul. Egy CVJM (YMCA)-titkár buzdított engem a teológiai tanulmányokra. Mivel a Szentírásnak megfelelő irány szerint akartam teológiát tanulni, a svájci Bázélbe mentem, ahol az Aca-

demia Libera Evangelica Theologica Basiliensis-re iratkoztam be. Ott nagyon sokat tanultam, de a teológiai pozíciómat a doktori munkám folyamán találtam meg. Szerettem volna megérteni, mi a voltaképpeni reformátori Luther teológiájában. Ez messzemenően befolyásolta a teológiai pozíciómat, azóta már nem tartom magamat pietistának. A Krisztusban való hitből élek Isten előtt, nem a cselekedeteimből vagy a tapasztalataimból.

A teológia melyik részét nevezné a "szakirányának"? Kérem, meséljen erről a területről kicsit.

Már a bázeli akadémián felfedeztem vonzalmamat a rendszeres teológiához. Különböző fundamentális teológiai kérdések keltették fel az érdeklődésemet. Luther A szolgálai akaratról című műve hatott rám leginkább. Ez magyarázza a református álláspontomat is. Kálvin Institutioja sokat segített nekem a sákramentumok értelmezésében. Pietistaként nehezemre esett igazolni a gyermekkeresztséget, de Kálvin tanai segítettek a kérdés döntő tisztázásában.

Mióta is tanít a SJE Református Teológiai Karán? Hogy élte meg ezeket az éveket?

2006 téli szemeszterében kezdtem a komáromi munkámat. Mivel 2005-ben alapítottam Németországban az intézményemet, ahol Istennek hála szintén sok munkám volt és van, így nem tudom külön kiemelni, elválasztani, hogy hogy éreztem magam ezekben az években. De örülök, hogy Isten eddig adott még nekem jó egészséget, örülhetek a jelenlegi helyzetnek. Húsz évig tanítottam rendszeres teológiát Németországban, de egészen új kihívás volt magyar nyelven tanítani.

Már nagyon szépen megy a magyar nyelv! Csak az itt töltött időben gyakorolja, vagy hogy sikerült idáig fejlődni?

Igen, csak itt gyakorolom a magyar nyelvű társalgást. Utazásaim közben is tanultam és tanulom a magyar szavakat, és sok hallgató munkáját olvasom, ami szerintem sokat segít.

Vannak e kitűzött céljai, álmai még a teológia tudományos életén belül?

Nem álmodom a jövőről. Ha Istenünk megadja nekem az erőt és az időt, szeretném még megírni az etika második részét, aztán pedig három fundamentálteológiai kötetet, amit már a komáromi időszakom előtt bejelentettem az első kötetben. Nyugdíjasként pedig talán a dogmatikát.

Isten segítse ebben és áldásaival legyen mindig Önnel! Köszönöm a beszélgetést!

Pünkösd

Szép magyar nyelvünket sok értékes jövevényszó gazdagítja. A naptárakban piros nagybetűkkel olvassuk: PÜNKÖSD. Régi görög kifejezésből (pentekoszté hémera) honosodott meg és lett a magyar nyelvhasználatban a könnyebb kiejtés végett a mai elnevezés (pentkoszt, pentköszt, pünköszt, pünkösd). Hétköznapi jelentéséből (ötvenedik nap) azért lett ünnepi a jelentése, mert születésnap. A Húsvétot követő 50. napon született meg Krisztus Egyháza. Isten testi jelenlétét lelki jelenléte váltotta fel. Az Ember-Jézust a Szentlélek tette hozzáférhetővé, valóságossá, ráadásul egyszerre az embervilág minden pontján. Így valósulhatott meg Jézus ígérete, hogy a világ végéig ott lesz, ahol keresik. Most is ott van, ahol te vagy.

VideóDuo

———— Károly Zsolt ————

2016 februárjában indult útjára, s továbbra is gőzerővel termeli a versvideókat a VideóDuo. A két komáromi egyetemista, Paksi Dávid és Károly Zsolt, egy számukra sikeres évet zárva, 2017-ben is folytatja misszióját.

Így indult a Duo

Egy gólyatábori ismeret-ségből, később már egyetemi barátságból született, alapítói tagjai egyben a révkomáromi Selye János Egyetem hallgatói is. Paksi Dávid, matematika és in-

formatika szakos hallgató, illetve Károly Zsolt, aki magyar nyelv és irodalom illetve hitoktatói szakon folytatja tanulmányait.

„Mindkettőnknek nagy lehetőség, hogy egy ilyen kezdeményezéssel elő tudunk állni. Megteremthetünk valami újat régióinkba, amely terjedhet a világhálón, s ezzel együtt fejleszthetjük a képességeinket is. Egyidejűleg felkínálunk valamit

tanárainknak, mentorainknak, hogy más szemszögből mutathassák be az irodalmi remekműveket. Egy lehetőség a könnyebb tanulásra és a változatosabb oktatásra. Új köntösbe bújtatjuk a verseket, hogy ne merüljenek feledésbe. Kevesen olvasnak századunkban. Mindenki, tisztelet a kivételnek, az okostelefont és a tab-

letet simogatja. Ha csak egy fiú vagy lány, avagy egy nő vagy férfi, véletlenül, netán szándékosan megnézi a videóinkat, már elértünk valamit. Persze mindezt nemcsak ketten. Sokat köszönhetünk segítőinknek, ismerőseinknek, barátainknak és családjainknak.”

Türkizből arany

Türkizkék madár, virágok, VideóDuo. Ez volt a logó, melyet sokan a mai napig lehet, nem tudnak hova tenni. A két fiatal kezdeményezése színt váltott az új esztendőre. Türkizből arany lett, s így, egy új arcot adva a versvideóknak, fogják velünk együtt végigküzdeni az idei évet.

„Ez nem vers, hogy csak úgy véget érjen.”

Ezt a mondatot olvashatjuk az internetes borítóképeiken, melyet Simon Márton költő vetett papírra. Tíz forgatáson van túl a kiscsapat, könnyebb és nehezebb próbákat kiállva, kisebb és nagyobb sikereket elérve, de csak úgy nem ér véget.

Idén sem szeretnének kevesebb versvideóval megajándékozni bennünket, mint tíz, sőt. Egy egész éves tervet állítottak fel maguknak, amelynek már tematikája is van. Néhány évfordulóra fognak emlékezni, mint például Arany János kinek születésének idén lesz a 200. évfordulója. Nem feledkeznek el az érettségiző diákjainkról sem, hisz e videókból is tanulhatnak a fiatalok. Ősztől ismét az évfordulókra szeretnének koncentrálni, de amíg csak erejük engedi, néhány kortárs költőtől is szeretnének műveket feldolgozni. A nyári tervekről egyelőre sok információt nem árultak el a fiatalok, de ha Isten is úgy akarja – mondják – akkor valami naggyal készülnek.

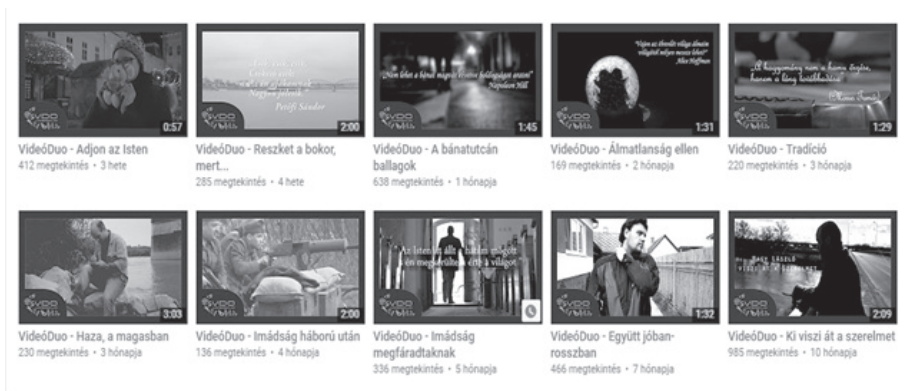

A célok

Sok embernek az a vágya, hogy gazdag legyen, soknak az, hogy sikeres, valakinek mindkettő kell. A VideóDuo nem szeretne többet, csak annyit, hogy még több ember figyeljen fel arra, hogy milyen értéket is teremtettek őseink a verseikkel.

A fiúk elmondták, hogy a nézettségük jónak minősül, de azért kételkednek, hogy valóban csak ennyi embert érdekelnének-e az ilyen dolgok. Szerintük többeket is megérinthetnek az átörökített irodalmi örökségek.

A probléma ott lehet, hogy a nézőközönségük nagy része Szlovákiában van. Az idei évben megpróbálnak jobban nyitni Magyarországra felé, s reménykednek, hogy szép lassan, de eléri azokat a helyeket, ahol még nem találkoztak a munkásságukkal.

Ott ahol eddig 2017-ben is

Vannak dolgok, melyek nem változnak az életben, s a VideóDuo ilyen. A székhelye maradt a komáromi régió, a határon innen és túl. A világ legnagyobb közösségi oldalán, azaz a Facebook-on megtalálhatók a nevük alapján, s így van ez a YouTube-on is, ahol csatornájukon a nap huszonnégy órájában elérhetők a megfilmesített versek, azaz a versvideók.

Fazekas István

Háromnyelvű teológiai diákszótár

A múlt év végére a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán elkészült a régóta várt német–magyar–szlovák teológiai diákszótár. Mgr. Görözdí Zsolt PhD., a Teológiai Kar adjunktusa, a szótár főszerkesztőjeként a Stádium Társadalmi és Kulturális Hírlapnak úgy nyilatkozott, hogy munkájukkal a szerkesztők elsősorban a teológiai és az egyházi alapszókincs bemutatására törekedtek. Ám aki egy kicsikét is belelapoz ebbe a modern diákszótárba, rögtön észreveszi, hogy ennél lényegesen többről van szó! Mert való igaz, a szószedet a teológiai alapfogalmakra fókuszál, ám a többretegű kifejezések begyűjtésével jócskán túl is mutat azon. Téréségünket a német nyelv és kultúra – annak ellenére, hogy ma már itt is az angol nyelv a domináns – erősen meghatározza. A diákszótár szerkesztői szerint fontos, hogy ne vesszen ki a köztudatból egy sor olyan ismeret, amely összeköttetésben van a német nyelv ismeretével.

Köztudott, hogy a protestáns (református, evangélikus) teológia tanulmányozásához nélkülözhetetlen a német szakirodalom használata. Ehhez viszont eddig nem állt a diákok és a kutatók rendelkezésére megfelelő szótár, szószedet. Tegyük hozzá: ugyanez a hiány mutatkozik magyar–szlovák viszonylatban is! A most elkészült rendhagyó szótár mindkét hiányt képes pótolni, noha a szerkesztők máris a munka folytatásán szorgoskodnak. A szótárba számos olyan kifejezés, szakszó került a Bibliából, a teológiai szakirodalomból és az egyházi szóhasználatból, amelyek hiányoznak az általános szótárakból. Ez a könyv a maga több mint 3300 fogalmával tartalmazza azokat az alap-szakkifejezéseket, amelyekkel egy kezdő teológus a német nyelvű szak- vagy vallásos, illetve egyházi irodalom olvasása során találkozhat. Az új módon szerkesztett szótár nyilván rendkívül hasznos lehet a német nyelv tanulásában, de még inkább a teológiai ismeretek bővítésében,

ugyanakkor segítséget nyújthat azoknak a szlovák teológusoknak és lelkészeknek is, akik egyházuk régebbi, 20. század előtti irodalmát, esetleg krónikáit, jegyzőkönyveit szeretnék tanulmányozni. A használhatóságot nagyban segíti a könyv CD-ROM-melléklete, melyen a szótár teljes anyaga megtalálható. A szótár szerkesztői - Görözdi Zsolt, Pólya Katalin, Bernhard Kaiser, Lévai Attila és Molnár János - egy rendkívül fontos munkát végeztek most el, melyhez hasonló ezen a területen aligha volt az utóbbi években a Kárpát-medencében. A szerkesztők munkáját prof. Karasszon István és prof. Kocsev Miklós lektorálta.

(Görözdi Zsolt-Bernhard Kaiser-Lévai Attila- Molnár János- Pólya Katalin: Német-magyar-szlovák teológiai diákszótár, Selye János Egyetem RTK, Komarno, 2016)

Utassy József

Piros ünnep

Tűz van, gyönyörű tűz a kertben:
virít a rózsza rendületlen,
lobogó láng leng, lepke libben.

Kitavasodik tó és tenger,
bokrot szél szalagoz selyemmel,
vadak vidulnak, mint az ember.

Zsong a rét, zsurló, zsálya tüntet,
a rigók száraz ágra ülnek,
s mindent, ami ó: kifütyülnek.

Üdvözlégy, május, piros ünnep!

Marci Márió

Az iszlám (mártíromság) elterjedése és hatása a magyar társadalomban

(Részletek a tanulmányból)

Elképzelhető-e, hogy a három legnagyobb monoteista vallás világ-méretű lett volna erőszak nélkül? Ha azt mondjuk, hogy igen akkor idealistáknak vagy pacifistáknak bélyegeznek. Ha viszont azt mondjuk, hogy nem, akkor azonnal radikálisnak és nacionalistáknak vagyunk feltűntetve.

Ezért tartom fontosnak megvizsgálni azt, hogy volt-e, van-e befolyása az iszlám (mártíromságnak) az Egyházra és a társadalomra, és annak fejlődésére a 21 században, és hogy miért.. Mert mindhárom monoteista vallás szent iratai bizonyosságot tesznek arról, hogy az erőszak része a vallásnak, amely segítség a béke megteremtésére és a vallás terjesztésére. És mivel mindhárom monoteista vallás egy kultúrkörben alakult ki „a Közel keleten“ így elkerülhetetlen volt az, hogy egyik, vagy másik ne lett volna hatással a harmadikra.

És mivel a szekundér vallás sok esetben túlnövi a primér vallást, így a szekundér vallás közvetve, vagy közvetlenül hatással van a primér vallásra. És részben, vagy akár többnyire ez észlelhető a vallások időről időre ciklikus váltakozásában, megőrizve a maguk linearitását.

Így történhetett meg az, hogy már az 1526-os Mohácsi vész előtt a muszlim elemek, és vallás bejutott a magyar társadalom mindennapjaiba. Az 1526-os szomorú események (árulás, intrika, kicsinyesség, és az ellenség haderejének nagysága) pedig még jobban gyengítették a már amúgy is részleges bomlásnak indult Magyar Királyságot. Az évszázadok során vívott csatározások viszont bebizonyították, hogy Közép Európa területén élő emberek többségének csak az kell, ami az övék, a másé nem kell, a magu-

két viszont nem hagyják. Csaták, háborúk, vérengzések, cselek, „diplomácia”, stb. jellemezték a magyar társadalom évszázadait, amikor is a keresztyénség szót és fegyvert emelt a keresztyén hit védelme mellett. Protestáns vagy katolikus nem számított, mert mindnyájan a házát és hitet tartották a legfontosabbnak. Ezért hátrahagyták ellentétjeiket és egyesültek a fő ellenség ellen, az iszlám (mártírok) ellen.

Az 1683, 1686 győzelem viszont nem pont az eredményezte, amit mindenki gondolt volna. 150 év az 150 év. Ezért sok dolog, eszme, elv, szokás, stb. itt maradtak a törökök után, amik valahol növelték, de többségében gyöngítették a magyar nemzetet. Ezek után pedig következtek azok az évszázadok, amikor a keresztyén Európából kezdett elege lenni egyeseknek, és újabbnál újabb, „jobbnál, jobb” filozófiai eszmék keletkeztek. Ezek viszont, mivel Istent háttérbe szorították, így a közösség, nemzet, társadalom öntudata, önértékelése is, csökkent és hanyatlott. Így élte mindennapjait a magyar társadalom, amikor is a kommunista hatalom szinte az utolsó szöveget verte be a keresztyén ember testébe. A baj viszont csak az, hogy az 1989-es események után a szögek ki lettek húzva, vagy csontig lettek beütve, és a keresztyénség azóta is vérzik és törései miatt magatehetetlenségben fetreng. A 21. sz. a maga 2016-2017 éveivel és még majd a jövőddel is, a nagy változások időszaka, amikor mindenki azt mond, és tesz, ami neki tetszik.

1. Úgy vélem kimondható az a nézet, amelyet már ténynek is nevezhetünk, hogy a közösséget az egyének befolyásolják – formálják, de minden befolyást – formálást a közösség valósít meg, mivel az egyén a közösség része, így a befolyást a közösség akarja, csak az egyén mondja ki. Egyszerűen fogalmazva: bármi is hangzik el a vezetők szájából, azt mindig a hallgatóság –a megértése és az értelmezése alapján– valósítja meg, vagy nem.

Így volt ez mindig is mióta Isten megteremtette a világot, és így lesz, ez egészen Jézus Krisztus második eljöveteleig.

Ez alól, pedig nem képez kivételt a művelődéstörténet, együtt a teológiával és más tudomány területekkel, legyen szó bármilyen nemzetről, kultúráról, civilizációról. Mert bár mindenhol más a szokás, más kultúrák és nemzetek alakultak, fejlődtek ki, de a tény az tény marad, hogy mindenhol és mindenkor az ember, az ember marad, bűnös és elesett. Ezért is szeretnék idézni két definiációt a művelődéstörténettel kapcsolatban:

– *„A művelődéstörténet az emberiség társadalmi és szellemi fejlődésének története szemben a tisztán politikai történettel”.*

– *„A művelődéstörténet olyan általános történettudomány, amely a történetiség tisztázásának és tudatosításának eszközeivel az élet minden mozzanatára kiterjed. A művelődéstörténet mind tárgyában, mind módszereiben, mind szakággá különíthetőségében a legvitatottabb diszciplínák egyike. Vannak, akik létezését és szükségét is tagadják; viszont vannak, akik az emberről való, a széles tömegeket átfogó történeti érzék és szemlélet egyik legfőbb alakítójának és tudatosítójának fogják föl.”* Németh G. Béla 1986.

Nem jelent ez mást, mint hogy a történelmet egyesek vetik papírra (nagyon sokszor, úgy ahogyan akarják), de azt igazából a közösség írja, az által, amit cselekszik, ahogyan gondolkodik, védekezik, támad stb., az egyének kijelentései alapján a közösség megvalósítása által. Mert az objektív nem más, mint a szubjektív többség.

Tény ez azért, mert katalizátorra van szükség ahhoz, hogy a dolgok megtörténjenek. Ez a katalizátor pedig nem más, mint az, hogy ahogyan a közösség befolyásolja az egyént (család, társadalom, nemzet, vallás), úgy az egyén is befolyásolja a közösséget (forradalmárok, karizmatikus vezetők, egyeduralkodók, Isten akaratát megértők, vagy félreértelmezők).

*

2. A következő tényközléssel nem az a célom, hogy bármilyen pártpolitikai propagandád, vagy ellenpropagandád hirdessek.

Csupán csak azt szeretném bemutatni, hogy a 21. században ezek a mondatok is elhangzottak a magyar társadalom a magyar vezetőik szájából.

Szeretném még egyszer hangsúlyozni, hogy ez nem támogatás, vagy lejáratás, csupán csak tényközlés.

Orbán Viktor, 2015. Jún. 05 az egyiptomi elnökkel tartott közös sajtótájékoztatón a következőket mondta: *„Magyaország az iszlámot az emberiség egyik nagy szellemi és lelki alkotásának tekinti, amely sok százmillió embert segít hozzá, hogy az emberi élet létezésének magasabb értelméhez eljusson”.*

Szigetvári Viktor, 2015. Jún. 04. Az ATV-ben a következőket mondta: *„Magyarország egy méltó, büszke otthona lehet, ezeknek az embereknek. Egy része az átlagnál képzetesebb, számukra szerintem Magyarországon idővel állást lehet biztosítani”.*

Gyurcsány Ferenc, 2015. Szept. 18. Az MTI-nek a következőket mondta: *„Rendőrok támadtak rá a békés menekültekre, nem pedig fordítva.”*

Vona Gábor, 2011. Máj. 30, az MTV1, Ma reggel című műsorában a következőket mondta: *„A tradicionális kultúra utolsó bástyája az iszlám marad”.*

Azért tartom fontosnak ezeket a mondatokat így bemutatni, mert a politikus az nem művelődéstörténész, és nem is teológus, de kijelentéseivel nagyon is befolyásolja a közembert, akiben szimpátiát vagy apátiát vált ki.

Ezzel kapcsolatban szeretném idézni Pap József Dr. úr szakmai véleményét: *„csak akkor kutatható jól a történelem, vagy akár a jelen is, ha a kutató kontextuálisan látja magát a történelmet. Tehát úgy értékeli az egyént vagy a közösséget, ahogyan az az akkori viszonyok szerint élt, és élnie kellett. Nem elítélően vélekedik pl. Bethlen Gáborról, és Thököly Imrétől, hanem érti és értelmezi az adott kor helyzetét, és az emberek logikáját, cselekvéseinknek kiváltó okait. Egyszerűen szólva egészében vizsgálja a múltat és a jelent is.”[1]*

És mivel a politikus nagyon sok esetben szereti azt mondani „*revoco*” – visszavonom, vagy nem is mondtam, ezért mindig tisztában kell lenni a tényekkel. Azért kell a tényekkel tisztában lenni, mert a politikus igazi arca akkor kerül a felszínre, ha téved, vagy ha véletlenül igazat próbál mondani. Erre konkrét példa, amit mi nap láttam, egy felvételnél. Ezen a felvételen a Szlovákiai Most-Híd nevezetű kormánypárt elnöke (Bugár Béla) a következőket mondta, mikor számon kérték: *„Mi soha sem hazudtunk, mi mindig azt mondtuk, amit akartunk.”*

Természetesen ez a kijelentés nem foglalja magába a világ összes politikusát, mert ahogyan mindenhol és mindenkor így a politikában, egyházban, és a társadalomban is vannak jó és rossz emberek. Ezért mindent két oldalról kell megvizsgálni, hisz az érmének is két oldala van, úgy ahogyan az emberben is ott van a vele született bűn és az Isten által számára kínált üdvösség elérésének lehetősége, ami a szabad akarat kivitelezése által válik nyilvánvalóvá mindenki számára.

Ezért is lett feltűntetve egy pár magyarországi politikus kijelentése. Viszont pontosan ezért nézzük meg egyes keresztyén felekezetek vezetőinek véleményeit, együtt az egyes felekezetekhez tartozó szakemberek véleményeivel. Tegyük ezt meg azért, hogy lássuk megoszlik-e a magyar társadalom. És lássuk közös véleményen vannak-e a magyarországi történelmi egyházak, már ami az iszlámot és annak terjedését illeti.

Tókéczki László - református: *„Az Úristen teremtési rendjének van felülírhatatlan része. Ha ezt figyelmen kívül hagyja Nyugat-Európa, akkor öngyilkos civilizációvá válik.”*

„Ha az európai kultúra és civilizáció nem tudja a saját maga alapjait megőrizni és szétveri, akkor itt az értékvilág megújulása majd csak az iszlámnak a közreműködésével lehetséges, és ez meglehetősen sötét fellegetek rajzol Európa jövőjének egére.”[2]

3. Cseri Kálmán: *„Szeretném előbocsátani ennek a hangsúlyozásánál, hogy egy Krisztusban hívő keresztyén ember minden meggyő-*

ződésá embert tisztel és szeret. Azokat is, akikkel nem ért egyet, vagy nem ugyanazt hiszi. Ezt nekünk nem szabad elfelejtenünk, de nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy ha valaki a XXI. században csakugyan hiszi, hogy Jézus a Messiás, az Isten fia, akkor azt nagyon sok bírálat éri, és ezzel a hitvallással elhatárolta magát az összes nagy világvallástól. Itt nem a vallások vitájáról van szó, nem arról, hogy elkezdjük egymást csepülni. Itt arról van szó, hogy mi az, ami a mi specialitásunk. Ezzel, hogy Jézus a Messiás, ezzel elhatárolódunk a zsidóságtól. Az Isten Fia, ez a vörös posztó az iszlám szemében, mert Istennek nincs Fia, mondja ezt egyik hitvallásuk is. És hogy egyedül Őérte kapunk életet, örök életet, ezzel meg elhatárolódunk az összes keletei vallástól, mert azok az önmegváltást vallják. És magunkra maradunk. Ugyanúgy, mint az első keresztények. Őket sem értették, és mindenfélel vádolták.”[3]

„Az iszlám országokban mindennapos az, hogy valakit csak azért, mert Jézus Krisztust Urának és Megváltójának vallja, kivégeznék.”[4]

[1] Pap József, Dr., Egyház és társadalom, Fejezetek hazánk újkori művelődéstörténetéből, Konferencia, Eszterházy Károly Egyetem, Eger, 2016. nov. 17., az egyik előadás szakmai bírálataként hangzott el.

[2] <http://feol.hu/hirek/gyoz-az-izlam-1553459>, 2013. július 21., 18:30 szerző: B. Kiss László/Fejér Megyei Hírlap

[3] <http://www.refpasaret.hu/pasaret/pred.php?id=6>, 2008. jan. 17. Pasarét

[4] <http://www.refpasaret.hu/pasaret/pred.php?id=1635>, 2009. Már. 15. Pasarét

Károly Zsolt

Egy gondterhelt szülő

Nagy rohanás után végre elértem a délelőtti buszt hazafelé. Ahogy felszálltam, megakadt a szemem egy házaspáron. Olyan negyven körüliek lehettek. A hölgyeményen semmit érdekesítőt nem véltem felfedezni, viszont... Viszont a férfi annál érdekesebb volt! Mint aki a világ fájdalmát hordozza vállain. Olyan erősen szorította kezével a kapaszkodót, hogy a szívverését szemmel tudtam követni a megduzzadt erek alapján, hiszen azok áttetsző, lilás hártüfalai gyors ütemben rezegtek a vér hullámmásának ritmusától.

Elgondolkodtál már azon, drága barátom, hogy ez milyen súlyos társadalmi probléma? Ez a gondterhesség egy férfi életében. Hány és hány család megy tönkre, mennyi és mennyi gyermek esik áldozatul családi vitáknak, csak azért, mert mondjuk a férj, a világ problémái miatt, nem tudja betölteni szerepét a családban.

Mennyi mindent kell még nélkülöznünk? Nem elég, hogy az önmagunk jólétét feláldozzuk, de már sokszor gyermekünkötől is elveszük mindazt, csak azért mert élnünk kell valahogyan. Mily szívfájdalom, mekkora trauma. S mindez csak azért, mert a világ problémái beszippantják az ember lényét, sokszor úgy, hogy már majdnem késő tenni ellene, vagy éppen elkéstünk.

A buszon ülve, akarva s akaratlan hallottam, hogy a férfi lebonyolított egy telefonhívást, majd ezt mormogta maga elé:

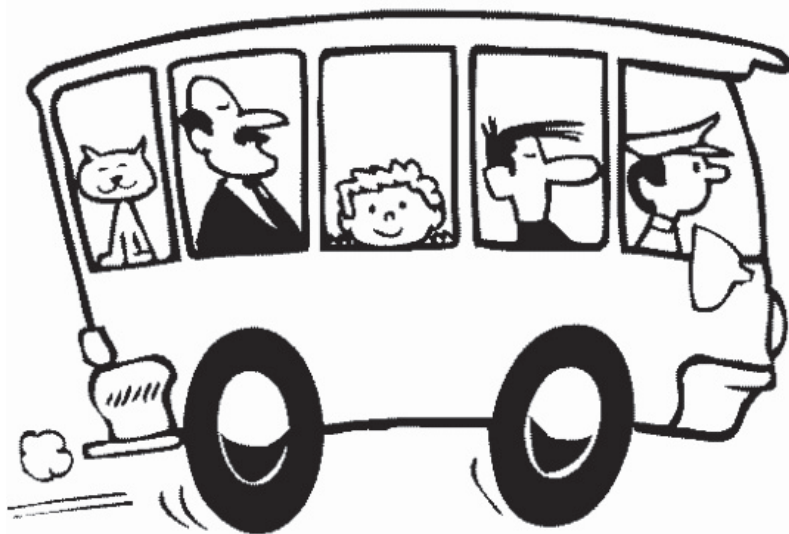
– Nem... Nem hiszem el! Megint nem jött össze...

Felesége közelebb hajolt hozzá, lágyan megérintette kézfejét, majd megsimogatta vállát és így szólt hozzá:

– Minden rendben lesz. – Ám a férfi nem tudott szabadulni a gondolatoktól.

Néhány pillanat telt csak el, épp befordultunk a faluba, és ismét megcsörrent a telefon az illető zsebében. Reményt véltem felfedezni az arcán, megjelent a szikra, de hamar el is tűnt. Tükörsima tekintettel tette le a készüléket, majd halkán megszólalt:

– Zoli osztályfőnöke volt. A fiunk nem érkezett meg az iskolába...

REFORMÁTUS TEOLÓGIA KAR HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATA

Senior
Prefektus
Tag
Tag

Tóth Kristián
Pospíšil Miklós
Varga Evelin
Vadkerti Bálint

senior@rtk.sjhok.org
prefektus@rtk.sjhok.org
evelin@rtk.sjhok.org
balint@rtk.sjhok.org

Tóth Krisztián

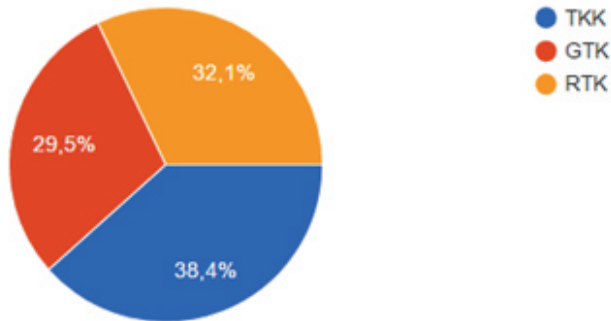
Az Akadémiai Közösség hitbéli szokásainak felmérése

Felmérésünk célja az volt, hogy a Selye János Egyetem hallgatóinak, oktatóinak és alkalmazottainak a hitbéli szokásairól képet alkothassunk. Természetesen nem tudunk hiteles konklúziót levonni, mivel csupán 112-en töltötték ki a kérdőívet és ez kb. 7%-a az egyetemen oktatók és hallgatók együttes létszámának. Viszont érdekes dolgokat láthatunk ebből a 112 válaszból is! Megtudhatjuk, hogy a kitöltők miként viszonyulnak a mai világban Istenhez, az egyházhoz illetve mi a véleményük a hitéletről.

Az összesen 112 válaszadóból 24 a pozsonyi, 40 a komáromi, 10 a barsi, 5 a gömöri, 1 az abaúj-tornai, 2 a zempléni egyházmegyből, míg 20 Magyarországról való. A maradék 10 ennek a kérdésnek a rubrikáját üresen hagyta.

A 112-ből 43-an a Tanárképző Karon, 33-an a Közgazdasági Karon és 36-an a Református Teológiai Karon tevékenykednek.

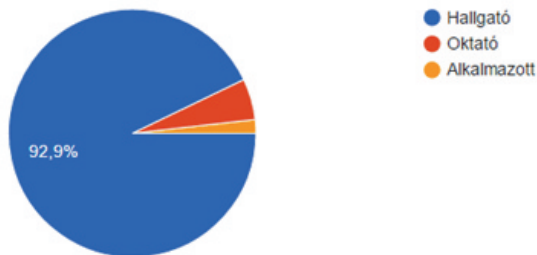
Ez százalékokban így néz ki:

PAPIRUSZ

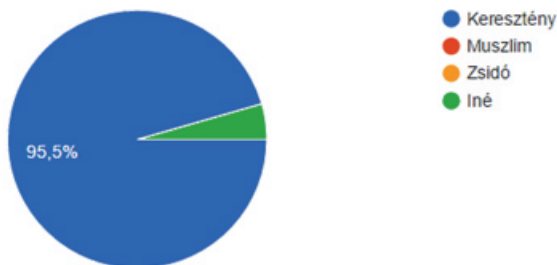
104 hallgató, 6 oktató és mindössze 2 alkalmazott járult hozzá a felméréshez.

Ez százalékokban így néz ki:

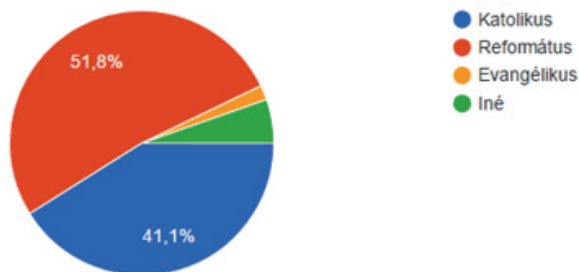
A 112 válaszadóból 107-en keresztyénnek vallják magukat és azok meg is vannak keresztyézelve, míg 4-en ateistának. Egy vallja magát buddhistának, viszont arra a kérdésre, hogy „Hiszel-e Istenben?”, azt válaszolta, hogy igen.

Ez százalékokban így néz ki:

A felekezetre való felosztás így néz ki: 58 református, 46 katolikus, 2 evangélikus, 1 baptista és 5 ateista.

Ez százalékokban így ábrázolható:

Tehát: 112-ből 107 keresztyén és csupán 91-en hisznek Istenben és 16-an nem. A maradék 5 kifejtette a véleményét, lássunk egy pár választ arra a kérdésre, hogy hiszik-e Istent:

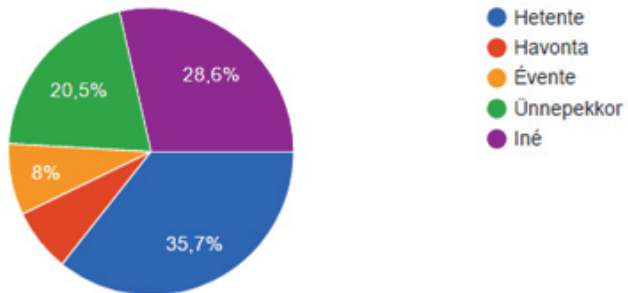
1, Nem vetem el a létezését, de nem bizonyított számomra a létezése sem, köztes állapot.

2, Igen is, meg nem is. Összetettebb a dolog.

3, Hiszem, hogy van valami, ami irányítsa az életem és valamiért úgy döntök az adott pillanatban, ahogy, de hogy ez egy Istennek nevezett személy lenne, akit több ezer éve keresztre feszítettek azt nem tartom valószínűnek.

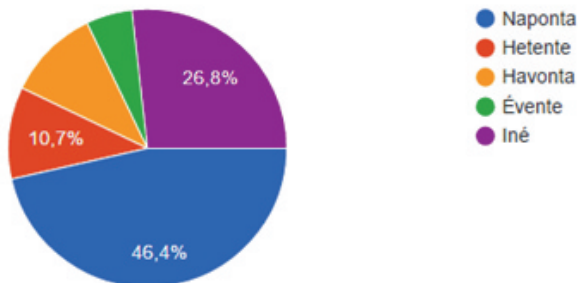
A 112-ből 78-an szoktak templomba járni, míg 10-en csak alkalomadtán, viszont 24-en nem.

Hadd álljon itt ízelítőül egy grafikai táblázat a templomba járás gyakorlásáról:

Viszonylag pozitív eredmény, hogy a 112 válaszadóból 87-en szoktak imádkozni. A gyakorlása már kevésbé pozitív, mivel 57-en naponta, 12-en hetente, 12-en havonta és 6-an évente. A maradék 30 nem szokta igénybe venni a „*lelki telefont*“.

Ez százalékokban így néz ki:

A felmérésből kiderül, hogy sokrétű a mi egyetemi közösségünk még a vallás terén is. Viszont, ha játszunk egy kicsit az arányokkal és ezt a 7%-ot viszonyítjuk az egyetemünkhöz, akkor meglehet, hogy kb. 700-an reformátusok, kb. 550 katolikusok stb. és meglehet, hogy 1300 hisznek Istenben, 600-an hetente járnak templomba és 700-an naponta imádkoznak.

Bár ez szép és jó, de ezek csak feltevések és én sem vagyok egy „Brit tudós”. Nem állt szándékomban konklúziót vonni, nem is lehet. Csak rá szerettem volna mutatni arra, hogy a mi „kis” egyetemünkön vannak olyan kapcsolódási pontok, melyek bár nyilvánvaló módon nem látszanak, mégis nyilvánvalóan léteznek és erősítik közösségi életünket.

Ratkó József

Zsoltár

Az anyák halhatatlanok.
Csak testet, arcot, alakot
váltak; egyetlen halott
sincs közülük; fiatalok,
mint az idő. Újra születnek
minden gyerekkel; megöletnek
minden halottal - harmadnapra
feltámadnak, mire virradna.

Adassék nekik gyönyörűség,
szerelmükért örökös hűség,
s adassék könny is, hogy kibírják
a világ összegyűjtött kínját.

Czapkó Lotti Léna (2. oszt. tanuló):

Anyák napja

„NINCS SZÜKSÉG ÚJ REFORMÁCIÓRA”

Nemzetközi tudományos konferenciát tartottak a felvidéki Komáromban

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház, a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Kara és a Calvin J. Teológiai Akadémia szervezésében, március 22-én nemzetközi tudományos konferenciát rendeztek Komáromban.

A reformáció jubileumi, 500. évében, ez a konferencia a református egyház egyik kiemelt rendezvénye volt.

Az alkalom a Selye János Egyetem Konferenciaközpontjának dísztermében zajlott. A megjelenteket – a mintegy százhusz résztvevőt – dr. Görözdí Zsolt, a teológiai kar Szenátusának elnöke köszöntötte. Majd az egyetem kórusa szolgált, Orsovics Yvette tanárnő vezetésével, az alkalomhoz választott kórusművekkel.

Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke köszöntőjében a múltból előhozható és mai is erősítő értékek hasznosságáról beszélt. A konferencia meghívott előadói az elmúlt 500 évből merítve mutatták fel előadásaikban mindazt, ami ma is érték és jó

támasz lehet a református egyházi életben és szolgálatban.

Dr. Szabó István, püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke A reformáció teológiája című előadásában kiemelte, hogy ma nem akkor vagyunk jó reformátorok, ha beállunk a nagy elődök nyomába és minden áron reformálni akarjuk az egyházat. Magában a reformációban sem volt semmi innováció („új hit”, „új vallás”, „új egyház”)! Sokkal inkább a régít akarták új fénybe állítani. A reformáció nem volt ébredési mozgalom, hiszen azok az idők vallásos idők voltak. A reformátorok

megpróbálták mederbe terelni a túlburjánzó kegyességi dolgokat. A püspök látása szerint ma is hasonló helyzetben élünk, hiszen – főleg külsőségekben – túlburjánzó kultusz, önmagában nem fogja felébreszteni az emberek „nyugvó vallásosságát”. A reformáció

nem emberi akarat volt akkor sem, és ma sem fog bekövetkezni kívánságra. Fontos üzenetként emelte ki az előadó, hogy a reformáció kálvini iránya magának az egyháznak is új definíciót adott, amit ha végiggondolunk, ma is teljes mértékben igaznak fogadhatunk el. Az egyház önmagában nem üdvözítő egyház. Sokkal inkább adminákulum, vagyis a Krisztus-hit által és kegyelemből megkapott üdvösség megtartására adott isteni eszköz.

Dr. Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke a praktikumra összpontosított A reformáció gyakorlati teológiai aspektusai, különös tekintettel a II. Helvét hitvallásra című előadásában. Nyolc tételt fogalmazott meg, amelyekre korunkban is nagy odafigyeléssel kellene lennünk. A keresztyén kultuszok sorában, nálunk, reformátusoknál, az igehirdetés ige-karakterének kell érvényesülnie, hogy helyre álljon a hallható és látható ige egyensúlya. Vagyis az igehirdetés központi jellegét erősen meg kell tartanunk. Az igehirdetés-karakter érvényesülése csak a nemzeti nyelven folyó istentisztelet keretében érvényesülhet. Ez azt jelenti, hogy a gyülekezet számára érthető nyelv használata természetes kell, hogy legyen. A gyülekezeti éneklésből a valamikori exkluzivitás (gregorián) leegyszerűsödött és teljesen eltűnt. Mivel az emberi tevékenységek sorában éppen az istentisztelet a legszentebb, ezért megengedhetetlen, hogy ez a cselekmény az emberi babonáskodásba és bálványimádásba süllyedjen. Sem a templomépülethez való kötődés, sem a kegytárgyaink megbecsülése, de még nemzeti elköteleződésünk sem léphet át egy határt.

Például egy református templomban azért van bent nemzeti zászló, mert magyar gyülekezetről van szó. Nem pedig azért, mert ott a „*magyarok istenét*” tisztelnék. Ez utóbbi felfogás már bálványimádás lenne. Ma is különbséget kell tennünk lényeges és lényegtelen dolog között – mondta a püspök, hozzátéve, hogy az Istentől kapott szabadságunk erre a különbségtételre is vonatkozik. A szabadság helyes használata azt jelenti, hogy azt választjuk, és azt fogadjuk el, ami a leghathatósabban szolgálja az egyház építését. Fontos tételként emelte ki a püspök, hogy „*tanításban és hitben ne különbözzünk egymástól*”. Előadása végén rámutatott arra, hogy a reformáció új értelmet adott a szegénygondozásnak és a szeretetszolgálatnak is, mivel kiemelte azt az érdemszerzőnek tartott szegénység-eszmény alól. Fontos társadalmi „*víványa*” a reformációnak, hogy aki tud, dolgozzon, s a szegénygondozás a közösség gondoskodásának a kifejeződése kell, hogy legyen.

Dr. Gaál Botond debreceni teológiai professzor, a Magyar Tudományos Akadémia doktora A reformáció lényege – újkori paradigmaváltás a keresztyén gondolkodás történetében című előadásában azokra a tudomány- és szellemtörténeti határkövekre és hatásokra mutatott rá, amelyek előkészítették a reformációt. A geocentrikus és heliocentrikus világgép feszültségétől, Euklidészen keresztül, a Gutenberg-korszakban már neves egyetemeikig, kimutatható hatások készítettek elő a reformáció eszmeiségét. A lényegi fordulat, a paradigmaváltás mégis akkor történt meg, amikor Luther Márton – Pál apostol rómaiakhoz írott levele nyomán – rádöbbsent arra, hogy a hit által kegyelemből való megigazulás tény! Ez volt maga a reformáció, amit nem lehet levezetni semmilyen társadalmi vagy más egyéb kiváltó okból. A reformáció lényege tehát az a felismerés, hogy az ember szembekerült az Istennel, akitől a középkori egyház elválasztotta, s immár a hívő léleknek közvetlen kapcsolata lehet megváltó Urával.

Dr. Buzogány Dezső kolozsvári teológiai professzor A II. Helvét hitvallás recepciója az erdélyi református egyházban címmel tartotta meg előadását. Ő készítette el tavaly, az 1562-ben Bullinger

Henrik által megírt, s 1566-ban kiadott hitvallás legfrissebb magyar fordítását. Az egyháztörténész-professzor a hitvallás megszületésének körülményeiről és a magyar fordítások érdekességeiről beszélt. Rámutatott, hogy az 1616-ban Szenczi Csene Péter által készített első magyar fordítást valójában a Pázmány Péter nevével fémjelzett ellenreformációs és rekatolizációs nyomás váltotta ki. A II. Helvét hitvallást Erdélyben hivatalosan egyetlen zsinat sem fogadta el, ám mégis meghatározó módon épült be a református egyház életébe. Míg a Heidelbergi káté a református gyülekezetek és családok kezébe került, s ott fejtette ki megtartó hatását, addig a II. Helvét hitvallás inkább a „*papi elem*” kötelékében rögzült. Mind a lelkészképzésben, mind a lelkési vizsgákban máig meghatározó szerepe van ennek a hitvallásnak.

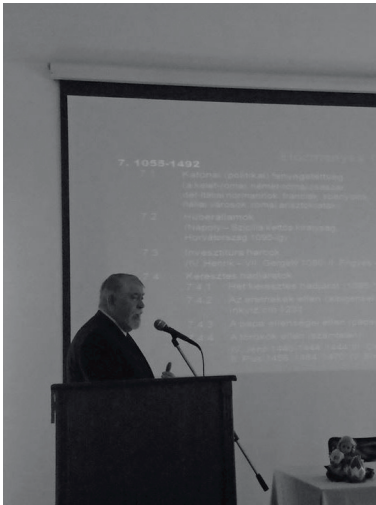
A konferencia zárásaként egy pódiumbeszélgetés zajlott a régió református egyházmegyéinek esperesei között. A Duna déli oldaláról jelen volt Máté László, a Tatai egyházmegye; Tóth András, a Pápai egyházmegye esperese. Az északi oldalról pedig Kassai Gyula, a Barsi egyházmegye, dr. Szénási Szilárd, a Komáromi egyházmegye és dr. Somogyi Alfréd a Pozsonyi egyházmegye esperese. A pódiumbeszélgetés témája a református identitás kérdése, a gyülekezeteink aktuális helyzete, az ötszáz év értékeinek számavétele, s a jövő kihívásainak megfogalmazása volt.

A tudományos konferencia a komáromi református templomban, istentisztelettel záródott, amelyen Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke, a Róm 1, 16–17 alapján hirdette Isten ígését: *„Nem szégyellem ugyanis az evangéliumot, mert Isten ereje az mindenkinek az üdvösségére, aki hisz, elsősorban a zsidónak, aztán a görögnek. Mert Isten igazsága nyilvánul meg benne, amely a hitből hitre vezet, amint írva van: Az igaz a hitből él”*.

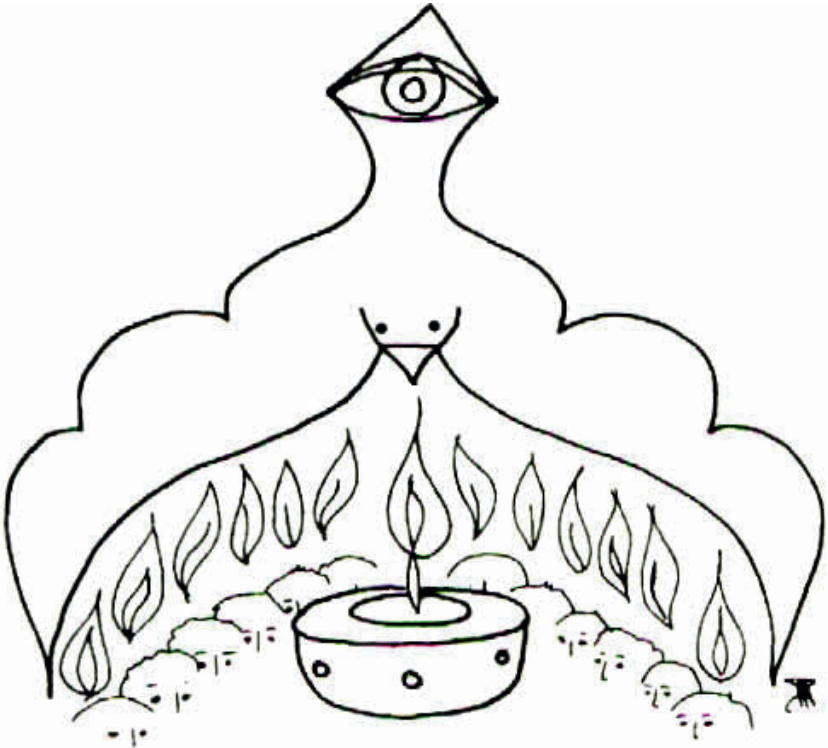
-sa-

Egy konferencia képei

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara és a Százak Tanácsa jóvoltából 2017. május 3-án konferenciára került sor a reformáció 500. évfordulójának alkalmából.

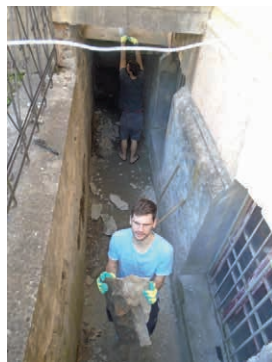

MINDEN KEDVES
OLVASÓNKNAK
ÁLDOTT PÜNKÖSDÖT
KÍVÁNUNK!

Szeretethíd

Idén a Selye János Egyetem is részt vett a Szeretethíd önkéntes mozgalomban. Teológiai karunk az Egyetem bejáratának környékét tette rendbe, illetve a korlátokat festettük újra, valamint a Hallgatói Önkormányzat újonnan kapott irodáját rendeztük be.

*„Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni; úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.”
(ApCsel 2,4)*